

ಮಳೆ ಬೆರಳೆ

ಕವನ ಜೊಪ್ಪೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ,
ಮಡಿಕೇರಿ

ಮಲೆ ಬೀಳೆ

ಕವನ ಜೊಪ್ಪೆ
(ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಬೊಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ)

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಡಿಕೇರಿ

MALE BOLE

Kavana Joppe a collection of Poems.

Published by the Karnataka Kodava Sahithya Academy Madikeri.

First Edition : 2012

ಆದ್ಯ ಮುದ್ರಣ : 2012

All Rights Reserved

ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾತ್‌ಬೆಚ್ಚಿತ್

Price : ₹ . 20/-

ಕ್ರಯ : ಉ. 20/-

ಬೊಳಿ ಪಡ್‌ತ್‌ನವು :

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸ್ಕಾಟ್ ಭವನ, ಮ್ಯಾನ್ಸ ಕಾಂಪೌಂಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ - 571 201

ಅಚ್ಚುಕಾರ :

ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಮಡಿಕೇರಿ

ಜಭೂಮಿರ ಈ ಬೇಲ್‌ಲ್ |
ನಟ್ಟೋರ್ ಪಾಬೊಳೆಯೊ |
ನಟ್ಟಯಿಂಗ್ ಹಕ್ಕಲ್ಲತೆ |
ತೊಟ್ಟಯಿಂಗ್ ನಂಜಾಕು |

● ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ

ಪ್ರದಿಯಭತ್ತ 'ಬಿಕೆಬಿ'ನ ನಾಡ್‌ಕ್ ತಂದ
ದಿ. ಬಡುವಂಡ ಕೆ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ ಅಯಿಂಗ್‌ಕ್
ಈ ಮಳೆಬೊಳೆ ಕವನ ಜೊಪ್ಪೆ ಅರ್ಪಣೆ.

ಮುಂಬೆಳ್ಳಾ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಬಾರ್‌ನ ಒರ್ ಕಲ್ಪನೆ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಉಂಡ್. ಇದತ್ 'ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಬೊಳೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಒಂದ್. ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಈ ಮಣ್ಣಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಒರ್ ತರತ್ ನಂಗಡದ್ ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ನೇರಾನ ಮಣ್ಣಾರ ಮಕ್ಕಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಇದಂಗ್ ನಂಗಡ ನಮ್ಮೆ-ನಾಳ್ (ಕೈಲ್‌ಪೊಳ್ಲ್, ಚಂಗ್ರಂದಿ, ಪುತ್ತರಿ) ಸಾಕ್ಷಿ. ನಂಗಡ ಮಳೆಬೊಳೆ ಈ ವಿಷಯತ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡತ್‌ವ ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಬೊಳೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾರ್ಬಾರ್‌ಕ್ಯಾಯಿತ್ ಒರ್ ಚೆರ್ ಕವನ ಜೊಪ್ಪೆ ಪ್ರಕಟ ಪಡತ್‌ವಕ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಮಾಧ್ಯಮತ್ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕೊಡತ್‌ಕಲೂ ಬಂದ ಕವನ ಅಂಜಾರ್ ಮಾತ್ರ. ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೊಡಗಲ್ ಕವನ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಯಂಡುಳ್ಳ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಕವಿಯಳ ಎಳ್ಳಿ ಕೇಟಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕವನ ಪತ್ತಿರ್‌ವದ್.

ನಂಗಡ ಕವನ ಸಾಹಿತ್ಯತ್‌ರ ಭಂಡಾರ ಡಾ. ಐ.ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣಂಡ 'ಬೊಳೆ ಬಾತ್-' ಕವನತ್‌ನ ಈಂಡ ಜೊತೆಲ್ ಕೂಟಿತ್. ಇಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳ ಕವನ ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಂದೂ, ಕನಿಷ್ಠಾಂದೂ ಎಣ್ಣಲೆ. ಆಚೇಂಗಿ ನಂಗಡ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಬೊಳೆಯಂಡು ಎಣ್ಣವದ್ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಆಸೆ. ಈ ಚೆರ್ ಕವನ ಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಕ್ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯಂಗಳಾನ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಗೋವಿಂದಮ್ಮಯ್ಯ, ಬೊಟ್ಟೋಳಂಡ ಮಿಟ್ಟು ಪೂಣಚ್ಚ ಸಹಕರಿಚಿಟ್ಟಿತ್. ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆಕ್ ಸಹಕರಿಚಿಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾರ್‌ಕೂ ಕೃತಜ್ಞತೆ.

ಅಡ್ಡಂಡ ಸಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಜೊಪ್ಪೆಲ್

1.	ಬೊಳೆ ಬಾತ್	1-2
2.	ರೈತಂಡ ಪೂಜೆ	3
3.	ಮಳೆ ಬೊಳೆರ ದೇವನೆಲೆ	4-6
4.	ಕೊಡಗ್-ಮಳೆ-ಬೊಳೆ	7
5.	ಬಾ ಮಳೆಯೆ ಬಾ...	8
6.	ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ	9
7.	ಭೂಮಿಕಾರ	10
8.	ಕಾಲ ಬಂದನ್ನೆ ಕೆ ಕಾಲ	11-12
9.	ಚೈಪೆ ಕುಟ್ಟಿರ ಮಂಗಲ	13-14
10.	ಅಕ್ಕ-ಇಕ್ಕ	15
11.	ಮಳೆರ ಚೋದ್	16
12.	ಕೊಡವ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್	17
13.	ಕೊಡಗ್ ರೈತಂಡ ಕೊಯಿಮೆ	18-19
14.	ತಾಯಿರ ದುಃಖ	20-21
15.	ಕೊಡಗ್ ರ ಮಳೆ	22-23
16.	ಕೊಡಗ್ ರ ಪಾಡ್	24
17.	ಪೊಡೆ ತೊರಂದ್ ಬಪ್ಪಳಾ ಬೊಳೆತಾಯಿ	25-26
18.	ಬಪ್ಪದರಿಯಾ ಪೋಪದರಿಯಾ ಮಾಯೆ ನೀನ್...	27
19.	ಕಲ್ಪನೆ	28
20.	ಕಾವೇರಿ ಮಾತಾಯಿ	29
21.	ನಂಗಡ ಬದ್ಕ್	30-31
22.	ಐಪಣೆ	32-33

ಬೋಳೆ ಬಾತ್

ಬೋಳೆ ಬಾತ್ ಆಕತ್ ಮೇಕೋರ ಜೂಂಗ್‌ಗಂಡ್ ! ||ಪ||

ಪಚ್ಚೆ ಹಾ ಪಚ್ಚೆ ಇದನ್ನ್ದ ನೋಟಿಕ್ಕಲೊ
ಪಚ್ಚೆ ರಂಗೊತ್ತ್ ಬೇಸಾಲ್ ಆ ಮುಟ್ಟವೋ
ಎಚ್ಚೆ ಕೋರದಿಯಾನ ರಂಗ್‌ಟ್ಟ ನಡುಸಾಲೊ

ಸೂರಿಯ ದೇವನ್ ನೋಟುವ ಕನ್ನಡಿ
ಬಾರಿ ಬಡಾಯಿಲ್ ದಿನ ದಿನ ತರತರ
ನೀರಡಿ ತಳತಳ ಕಾಲ್ ಕತ್ತಿ ತಳಿಚಂಡ್

ತಂಗಾತ್ ಬೀಜುವ ನಿರಿ ನಿರಿ ಪಾರುವ
ಚಿಂಗಾರತ್ತೊಂದಾಯಿ ಸಾಲ್‌ಕಟ್ಟಿ ಪೋಪೋರ್
ಪೊಂಗ ಗುಂಪನೆಕೆ - ಪಾರ್ವದ್ ಕಾಂಬದ

ಬಿತ್ತ್‌ನ ನೆಲ್ಲ್‌ರ ಕೊರ ನೋಟಿ ನೇಂದಿತ್
ಚತ್ತಪ್ಪ ಪುಟ್ತ್‌ನ ತರ ನೋಟಿ ಬೇಸಾಲ್
ಎಟ್ಟತ್ತ್ ಕಾಲೋಳ ಸಾಗುವ ಸಾಗಿದೊ

ಉತ್ತತ್ ಕಳತತ್ ಬೇಮರಿಯೋಡ್‌ಚಿ
ಸುತ್ತು ಚೋಮಕ್ಕಟ್ಟಿ ಸಾಲೋಳ ತಯಿತತ್
ಬತ್ತ್ ಮಿನ್ನುವ ಅಗ್‌ಪುಡಿ ಚೆಲ್ವಾಡ್‌ವ ಬೇಲೊ

ಮುಯ್ಯಾಳ್ ಕೂಟ್ಟಂಡ್‌ನೆರೆ ಏಳ್ ನಟ್ಟತ್
ಬಯ್ಯಲ್ ಗುಡ್ಡತ್ ಮಕ್ಕಳ ಕೂಟಿತ್
ಕೆಯ್ಯುವ ತರ ಏದೋ ಮಳೆಗಾಳಿಕಂಜತೆ

ಬೇನೋಟಿ ಪೊದ್‌ಕಟ್ಟಿ ನರಬಂದ್ ಸುಳಿನಾಟಿ
ದಿನ ದಿನೊ ಕರಿನಾಟಿ ಕರಿಬುದ್ಡ್ ರಂಗಾಚಿ
ಐನಂಡ ಕರೆಬೇಲ್ ಊರ್‌ಲ್ ಅದಿಯಾಚಿ

ಕಳಿ ಕಳಿ ನಟ್ಟೋರ್ ಪೊನ್ನಾಟಿ ಚಿಬ್ಬಾರೊ
ತಳ್ಳಂದತ್ ಪಚ್ಚಿಮಣೀ ಪೋಲೆ ಬೇಕುತ್ತ
ತೊಲ್ಕಾರ್ ತಿಂಗತ್ ರಂಗಾನ ನೋಟಿರೊ

ಚಂಗ್ರಾಂದಿ ಕಬ್ಬೊತ್ತ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕುತ್ತಚಿ
ತಿಂಗಾಚಿ ತಕ್ಕಂಡ ಬೇಕೊಂಬ್ ಗೆಲುವಾಚಿ
ಬಂಗಾಡ್ ಪೋಲೆ ಈ ಬಂಗಾರ ಪಚ್ಚಿಯೊ

ಪಚ್ಚಿ ರಂಗೊಂದ್ ಈ ಜಗತ್ ತಾಮನೆ
ವಿಚಿತ್ರ ಅಗೆ ಪಚ್ಚಿ ಗಿಡ ಪಚ್ಚಿ ಎಲೆ ಪಚ್ಚಿ
ಮುಚ್ಚುವದನ್ನನೆ ನೋಟಾನ ಕಣ್ಣೆದ ?

ಏದಿದ್ಂದೆಣ್ಣಡ್ ಬಾಣತ್ ತರಪೋರ !
ಚೋದಾಪ ತೇನರ ರಸಬುಟ್ಟಿ ಪೂಪೋರ
ಪಾದಾರ ನೆಲಚಿರ ರಂಗಾರ ಗೆಲುವೋರ !

ಬೀಚ್ ಬೀಚ್ ನೀನ್ ಬೀಜಿತ್ ನಡಕುತ್ತ
ಸಾಜತ್ ಪೊಂಗಡ ಕೊದಿನಡೆ ಕಾಟಿತ್
ಮಾಜತೆ ಕಾಲ ನೂರೋಳ ನೀ ಬೊಳತಾಯಿ !

● ಡಾ|| ಐ.ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣ

ರೈತಂಡ ಪೂಜೆ

ಬೇಲ್‌ನುತ್ತಂಡ್ |ಹರ, ಹೀ"ಂದ್ ಪಾಡುವದ
ರೈತಂಡದ್ ಭಕ್ತಿಗೀತೆ
ಗೋಲ್ ನೋಟಿತ್ ಅಂವಂಗ್ ಒತ್ತಫಲ ಕೊಡ್‌ಪವಳೆ
ಭೂತಾಯಿ ಜಗನ್ಮಾತೆ ||ಪ||

ಉಪ್ಪೆ ಚೋಮಂಗ ದಂಡ್ ಹರಿಯು ಹರ ಅಂವಂಗ್
ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಶಾರದೆ, ಪಾರ್ವತಿಯ ಅಂವಂಡ ನೊಗ ನೇಂಗ್
ಕೆತ್ತೆ ಪಾರಿತ್ ಪತ್ತನದೆ ಚಾಂದ್‌ಕುರಿ ಹರಿಕ್
ಕೆತ್ತೆ ಪಿಲ್ಲೇ ಅಂವಂಡ ನೈವೇದ್ಯ ಹರಂಗ್.

ಕೆತ್ತೆ ನೀರ್‌ಲೆ ಕಾಂಬ ರೈತ ಶಿವಲಿಂಗ
ಅತ್ತ ಕಡಚಿಯೆಲ್ಲ ಅಂವಂಗ್ ದೇವಂಗ್,
ಆಕ ಯಾಕವು ಅಂವಂಗ್ ಹರಿಹರಂಡ ತಿರಿಕೆ
ಲೋಕತ್‌ನ ಪೊಲತ್‌ಂದ್ ಅಂವಂಡ ಪರಕೆ.

ಅಳತುಂಬಯಿನ ಚಾಕುವದೆ ರೈತಂಡ ತ್ಯಾಗ
ಕಳತುತ್ ವೈಚಿತುಂಬದೆ ಅಂವಂಗ್ ಭೋಗ
ಕದ್‌ಕಂಡಕಂವಂಗಂದ್ ಪುತ್ರಫಲತ್‌ರ ಭಾಗ್ಯ
ಚದಿ ಮೋಸ ಅರಿಯತ ರೈತನಂವೊ ಯೋಗ್ಯ
ಎಲ್ಲ ದೇವಕೂ ರೈತನೇ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ... ಬೇಲ್‌ನುತ್ತಂಡ್ ||ಪ||

● ಬಾಚರಣಿಯಂಡ ಅಪ್ಪಣ್ಣ
ಕುಶಾಲನಗರ

ಮಳೆ ಬೋಳೆರ ದೇವನೆಲೆ

ವಿಡಮ್ಮಾರ್ ಪರಂದಕದ್ ಕಡಿಕುಡಿರ ತಿಂಗ |
ಬೆಂದು ಚಾಚೆರ ಕೂಟ ಮಾಡುಲದ್ ಬಂಗ ||
ಕೊಡವಂಡ ಬದಾಕಾಲದೊ ತಿಂಗ ವಿಡಮ್ಮಾರ್ |
ಚಂದೋಳತ ಕೂಟ ಪುಟ್ಟ್ ಬಟ್ಟಿಲ್ ಪೋರ್ ||

ಕಾದ್ಯಾರ್ ತಿಂಗಯಿಡಿ ಕಾಂಚಿ ಇಂಗ್‌ನ ಭೂಮಿ |
ಆದರೆರ ಆದನೆಲ್ ಎಡಮಳೆರ ಚೋನಿ ||
ನೀರ್‌ಕುಡ್‌ಚಿ ಕರೆಕಾಡ್ ಕೋವ್ ಎಲಂಗಿ ನಿಂದ್ |
ಭೂಮಿ ಪಡುಪೆರಿಚಿ ಒಳಮೆಕ್ ಆದರೆಯು ಮುಂದ್ ||

ತೋಡ್‌ರಾ ಕರೆ ಬರಿ ತಾವೆ ತಯಿಚಿತ್ ಯಾಕ |
ಬಿತ್ತನೆಲ್ಲಾ ಬೇರ್ ಪುಡ್‌ಚಿ ಪಚ್ಚಿರಂಗ್‌ಡ ಪಾಕ ||
ತಿಂಗ ಕಕ್ಕಡ ಒಂದ್ ಕೆರೆ ತೋಡ್ ಕರೆ ದುಂಬ |
ಕೊಲ್ಲಿ ಕೊರಜಿ ಕೆರೆ ತೆಳ್‌ಂಗಿ ನೀರ್‌ಮರಿವ ದುಂಬಿ ||

ಆದ್ಯನುಲಿ ಊಂದ್‌ವದ್ ಮೂತತ್ತ್ ನಾಟಿ |
ತೆಂಗೆ ಬೆಲ್ಲ ಚೆಕ್ಕೆ ಕುರ್ ಬರ್‌ತಕ್ಕಿ ಕಾಟಿ ||
ನಾಟಿ ಪಣಿ ಎಡಲೆಲಂಗಿ ಬಪ್ಪ ಕಕ್ಕಡ 8 |
ವೀರ ಕೊಡವಂಗ್ ಅಂದ್ ಊಣ್‌ತೀನಿ ತರ 8 ||
18 ಮದ್ದಾರಸ ಮದ್ದಾ ತೊಪ್ಪಾಲ್ ಕಂಡ್ |
ಪಂಡೇತ ಪೆರಿಯಯಿಂಗಡನಲ್ಲಾಮೆ ಗೊಂಡ್ ||
ವಿರ ಮಳೆ ಕೋಟತಲ್ ಬೇಲ್ ಬಂಡ್ ಓಟತಲ್ |
ಚಂದೋಳತ ಊಣ್ ಮಲ್ಲಂಗೋಳಿ ನೊಪುಟ್ಟ್‌ಲ್ ||
ಆರಿದ್ರ ಅರ್‌ವಕ ಪುಷ್ಪ, ಪುನರಸು ಚೋರ್ |
ಪೊಳೆದುಂಬಿ ಕೊಲ್ಲಿ ಕರೆ ಬೇಲೆಲ್ಲ ಪೋರ್ |
ಮಳೆಗಾಲ ಪೆರತ್ ಮಕ್ಕ ಮರಿ ಮನೆಲ್ |
ತೇಕ್ ನೀರ್ ಕೋವ್ ದುಂಬಿ ಅತ್ತ ಕಡ್‌ಚಿಕ್ಕೊಟ್ಟ್‌ಲ್ ||

ತಿಂಗ ಕಕ್ಕಡ ರೈತಂಗುಂಡಲ್ಲಾ ಬರಿ ಗೋಳಾ |
 ಮೆಪ್ಪಣೆಲ್ ತೋಡ್ ಒಡಂದ್ ನಟ್ಟಿ ಬೊಳೆ ಪಾಳಾ ||
 ತಿಂಗ ಕಕ್ಕಡತ್ ಮಳೆಕಾತ್ ನೆಲತ್‌ನ ಕೊರಂಡ್‌ವ |
 ಕೊರಂಬ ಕೊಡೆ ಅಕ್ಕಕ್ಕ ಪರಿಬುಟ್ಟ್ ತೆರಂಗುವ ||
 ಕಾಡ್‌ಲ್ ಕೆಟ್ಟ್‌ಮರ ಬಳ್ಳಿ ತಡೆ ಕೂಡಿ |
 ಪಿರಾಂಜಿ ಮರಾಂಜಿ ನೆಳಾಂಜಿ ಪಿರಾಂಜಿ ಬಾಂಗುವ ಜೋಡಿ ||
 ಕೆಟ್ಟ್‌ಪುಂಡ ಕುತ್ತಿಯೋಡೆ ನಡು ಬಟ್ಟೆಲ್ ತರಿಂಜಿ |
 ಎಟ್ಟ್ ಗುಂಡ್‌ಕ್ ಕಾಲ್ ಇಟ್ಟ್‌ಟ್ಟ್ ಮೊಟ್ಟೆ ಬರಿಂಜಿ ||

ಚಿಂಚ್ಚಾರ್ ಕನ್ನಾರ್ ಎಡಲ್ ಚಿನ್‌ಕ್‌ಲ್ ತೆಳಿಂಗಿ |
 ತೇಕ್ ನೀರಾರಾ ಕೊಲ್ಲಿ ಬೆದ್‌ಕಂಡ್ ಮಿನಾಂಗಿ ||
 ಇನ್ನನೆ ರೈತಂಡ ಬೇಲ್ ಪಣಿ ತೀಂದ್ |
 ಬೋಟಿಕ್ ತೋಕಡ್‌ತ್ ಮಲೆ ಸುತ್ತಿಚೆಂದ್ ||

ಕೊಡವಂಡ ಬಾಳಾಲ್ ಕಾಲಕ್ ನ್ನಾ ನಮ್ಮೆ |
 ಆ ನಡಪು ಗಾಜಿನ ಎಣ್ಣೆ ಕಾಟ್ಟಿದೇ ಬೊಮ್ಮೆ ||
 ಚಿಂಚ್ಚಾರ್ ಎಡಲಾಪ ಕೈಲ್ ಪೊಳ್ಡ್ ನಮ್ಮೆ |
 ಕತ್ತಿ ತೋಕ್ ಕತ್ತಿ ತೇಟಿ ಪೂಜುವ ನಮ್ಮೆ ||
 ಬೇಲುಪ್ಪ ಚೋಮಂಡ ತಗಕ್ ಎಣ್ಣೆ ತೇಚಿ |
 ಉಂಡ್ ಕುಡ್‌ಚಿ ತರಿವಳ ಚಂದೋಳತ ನಮ್ಮೆ ||

ಕೊಡವಂಡ ಕುಲದೇವಿ ಕಾವೇರಿಯೆ ಎಂದೂ |
 ಅವಳ ಪೂಜುವ ನಾಳ ತೊಲೆಯಾರ್ ಒಂದ್ ||
 ತಿಂಗತ್‌ಲ್ ಬಲು ಪವಿತ್ರ ತೊಲೆಯಾರ್ ಒಂದ್ ||
 ಕುಂಡಿಕೆಲ್ ಬಲು ವಿಚಿತ್ರ ಉಕ್ಕುವ ಅಂದ್ ||
 ಇಗ್ಗುತ್ತಪ್ಪಂಡ ಪುತ್ತರಿ ಕದ್ ಎಡ್‌ಪದದ್ ಮೇಲ್ |
 ಊರ್ ಮಂದ್ ಕೂಡಿ ಒಂದ್ ತಂಬುಟ್ಟ್ ಮಿಂಗರಿ ಮೇಲ್ ||

ಭದ್ರಕಾಳಿ ಚವುಂಡಮ್ಮೆರ ಮನೆಪತ್ತುವ ಬೋಡ್ ನಮ್ಮೆ |
 ಒಗ್ಗಟ್ಟ್ ಒಪ್ಪರತ ಪೊಲ್‌ಚೆಲ್‌ರ ನಮ್ಮೆ ||

ಕೊಡವಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜಬ್ಬೂಮಿಲದೊ ಒಂದ್ |
ಇಂಞಿಲ್ಲಿಯು ಕಾಂಬುಲದ ಕುಪ್ಪದಟ್ಟಿಲ್ ಮುಂದ್ ||
ಡಲ್ಲಿಯು ತೂಂಗುಲೆ ಗಲ್ಲಿಯು ಕಾಂಬುಲೆ |
ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಂಬುಲೇ ಗುರು ಮೀದಿರ ನಾಡ್ ||

ಬಂದ ಬೆಂದುವ ಕಂಡ್ ನಿಂದ್ ಕೊದಿಪೊರ್ ನಾಡ್ |
ಜಬ್ಬೂಮಿಲ್ ಕೇಳಿ ಎಡ್ತ್ ಮೆರೆವ ಈ ನಾಡ್ ||
ಪೊಮ್ಮಾಲೆ ಕುಡುಮಲೆ ಬ್ರಹ್ಮಂಡ ಕುಂದ್ ನೆಲೆ |
ನಾಪುಟ್ವಾನ ನೆಲೆ ಪಚ್ಚೆ ಪರಿಸರ ಮಲೆ |
ನಾಪುಟ್ವಾನ ನೆಲೆ ವೀರ ಸೂರಂಗಡ ನೆಲೆ |
ನಾ ಪುಟ್ವಾನ ನೆಲೆ ಮಳೆ, ಬೊಳೆ, ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿರ ನೆಲೆ ||

- ಚಿಕ್ಕೇರ ತ್ಯಾಗರಾಜ ಅಪ್ಪಯ್ಯ
ಹುದಿಕೇರಿ

ಕೂಡಗ್ - ಮಳೆ - ಬೀಜ

ಕಾಡ್ಯಾರ್ ಕಯಿಂಜತ್, ಆದಾರ ಪರಂದತ್
ಬಾನತ್ ಮೋಡ ಕರ್ಪಾಟ್ತ್
ಚೋರಾನ ಕಾತ್ ಕಪ್ಪೆಯಡ ಕೂತ್
ಬೇಲಾರ ಪಣೆಕ್ ಮೊಳಿ ಇಟ್ಟತ್.

ಚಾಣ ಇಟ್ಟಿತ್, ಕುಂಡ್ ಮೊಟ್ಟೆ ತಟ್ಟಿತ್
ಯಾಕ, ಆಕ ತೇರ ಪದ ಬುದ್ಧತ್
ಚೋಮನ ನೀಂಬಿತ್, ಇಣೆಗುಟ್ತ್ ತಟ್ಟಿತ್
ನೇಂಗಿ, ನೋಗ, ತಾವೆ, ತಯಿ ಪೊರಬುದ್ಧತ್.

ಅಗೆತೇರ ಪೆರ್ಚಿತ್ ಬೇಲ್ ದುಂಬ ನಟ್ಟಿತ್
ಭೂದೇವಿಕ್ ಪಚ್ಚೆ ಪೊಡೆಯ ಉಡ್ಪಾಚಿಟ್ಟಿತ್
ಜುಳುಜುಳು ನೀರ್, ಸುಯಿಸುಯಿ ಕಾತ್
ಕೆಲತ್ಲ್ ಪಯಿಪ್, ತಡಿಯೆಲ್ಲ ಬೊರೆಪ್.

ಕೈಲ್ಪೊಳ್ ಬಾತ್ ಬೋಟೆರ ಕೂತ್
ಚೋಮಂಗ್, ತೋಕ್ಕ್ ಪೂಜೆರ ಬೋಜ
ಇಂಡ್, ಮೀನ್, ಬೈಂಬಳೆ ಕೇಂಬು
ಒಣಕೆರ್ಚಿ, ತೆರಮೆ, ಕೊಳಕೆ ಒಂದಾ... ದಂಡಾ...?

ಚಂಗ್ರಾದಿಯೊ ಎತ್ತಚಿ, ಬೊತ್ತೆಲ್ಲ ಕುತ್ತಚಿ
ಅಮ್ಮೆರ ನಮ್ಮೆ ಅಂಡ್ಕ್ ಒಮ್ಮೆ
ಪುತ್ತರಿ ಪೊವ್ಡ್, ಪುದಿಯ ಬೊಳೆ ಬಾತ್
ಕೊಜ್ಜಿತ್, ಒಕ್ಕಲ್ ನೆಲ್ಲ-ಪಿಲ್ಲ ದುಂಬ್ಚಿ.

ಮಳೆನುಂಡ್ ಬೊಳೆ, ಬೊಳೆನುಂಡ್ ಬಾಳ್
ಮಳೆಬೊಳೆ ಇಲ್ಲತ ಬಾಳದ್ ಗೋಳ್
ಬೇಲ್-ತೋಟ ಇದ್ ನಂಗಡ ಬದ್ಕ್
ಅದ್ ಇಲ್ಲತ ಬದ್ಕ್- ಬೊರೀ ಪೆದಕ್.

● ಬೋಡಂಗಡ ಜಗದೀಶ್, ಸಬ್ಬೂರ್

ಬಾ ಮಳೆಯೆ ಬಾ.....

ಬರಡ್ ಜಡಿಮಳೆ ಕಾತ್ ರಭಸತ್
ಇರಡ್ ನೆಮ್ಮದಿ ಕೊಡಗಲ್
ಪುರಡ್ ಪುಟ್ಟಡ್ ರೈತ ಮನಸ್‌ಲ್
ಬರಡ್ ಭಾಗ್ಯವೊ ಬರ್‌ಕತೆ ||೧||

ಇಂಜಿ ನೆಟ್ಟಿತ್ ಮಂಜಿ ರಂಗಲ್
ನಂಜಿ ದುಂಬ್‌ನ ಬೇಲ್‌ಲ್
ಕಂಜಿ ಕೂಳ್‌ಕ್ ಎಂಜಿ ಕೂಡಡ್
ಮಂಜಿ ಮಳೆಯದ್ ತಾಂಗಡ್ ||೨||

ಪಂಡ್ ನೇಡ್‌ನ ಬೇಲ್ ಬಾಣೆಲ್
ಉಂಡ್ ಚೋರೆಯು ಬೆವರದೆ
ಬಂಡ ಬಾಳ್‌ನ ಬಾಳಿ ಬದ್‌ಕಿತ್
ಕೊಂಡ ಬಕ್ಕತಿ 'ಬರ'ತನ ||೩||

ಮಂದ್ ಮಾನಿಲ್ ಕೇಟಂಡಿಂಜತ್
ಅಂದ್ ಸರಿಗಮ ಜನಪದ
ಇಂದದಲ್ಲಿಯ ಚೋಲ್ಲ್ ಚೋದ್ಯದ್
ಎಂದೂ ಮಾಜತ ಸಂಪದಾ? ||೪||

ನಿಂದ್ ಬೋಡುವಿ ಕಾವೇರಮ್ಮೆನ
ಅಂದಿ ಮುಂದಿರ ನೇರತೂ
ನಂದ್ ನೀ ತಾ ಮಂದಮತಿಯಕ್
ಬಂದ ಕಷ್ಟದ್ ನೀಕಿತ್ ||೫||

ನಂದ್ ನೀ ತಾ ಇಗ್ಗುತಪ್ಪನೆ
ಉಂಬ ಕೂಳ್‌ರ ವರತ್‌ನ
ಚಂದ ಚಾಯಿರ ಕುಂದ್ ನಾಡಲ್
ನಿಂದಿತೆಲಂಗುವ ದೇವನೇ ||೬||

ಭೂಮಿಕಾರ

ಕೊಡಗ್ಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಡಂಗ್ನ

ಕೃಷಿಯೇ

ಭೂಮಿಕಾರಕ್ ನೀನೋರ್ ವರವೇ

ಎಡಮ್ಯಾರ್ ಬಿಸು ಚಂಗ್ರಾಂದಿ ಅತ್ತಳುಳುಪಿ ನೊಗ ಬೆಚ್ಚಿ

ನಾಲ್ ಸಾಲ್ಲ್ ಹರಹೀ.... ಏಂಗಿ

ಮೊಟ್ವಾಡುವ ಭೂಮಿಕಾರ

ಕಾದ್ಯಾರ್-ಆದರೆರ ಚೋರೋ ತೊರಿವ ಮಳೆ

ಉತ್ ಕೆತ್ತಿ ನಟ್ಟ ಮಳೆ ಪೊಳೆಲ್

ನೆಲಂದ್ ಪಡುವ ಆ ಪಾಡ್

ಕಕ್ಕಡತ ಚೆಡಿ-ಕಾತ್ಲೂ ಬೊತ್ತತ ಬೊರಂಡತೆ

ತಾಂಡೊಬ್ಬಂಡಲ್ಲತ ಕೋಟಿ ಜೀವತ್‌ರ

ಕೆಲಕ್‌ಡ್‌ವೊ ಕೂಳ್‌ರ ಆ ಪೇಚಾಟಿ

ಚಿಂಚ್ಯಾರ್-ಕನ್ಯಾರ್ ಕಾತಳಪ ನೇರತ್

ಒಲೆ ಮಿಂಞ ಪಲೆಯತಳತ್

ತಡಿ ಕಾಚಿ ಕಾಪಾಡುವ ಸೌಖ್ಯ

ತೊಲ್ಯಾರ್ ಚಂಗ್ರಾಂದಿ ಕುಳಿ ಕಯ್ಯುವದೇ

ಪುದಿಯ ಕ್‌ರ್ ಕದ್

ಕೊರಿಪಕಾಪಕ್ಕೆ ಮನತ್ ಕುಸಿರ ಆ ಬರ್

ಧಲ್ಯಾರ್ ಚುಂಡ್‌ನ ಬೊಳಿನ

ಕೊಜ್ಜಿ ಕಡ್‌ತಿ ಒಕ್ಕಿ ಆಟಿ ನೆಲ್ಲೆಡ್‌ತ್

ವಾರಾಂಡ್‌ರ ಚಂಗೀರತ್ ಪಡುವ ಕುಸಿ ಮನತ್

ಆಹಾ... ಭೂಮಿಕಾರ ನೀ ಪೆರ್ತ್ ಸಾಸಿ

ನೀನೇ ಸರ್ವಕೂ ವರತಪ್ಪೊ ದೇವ |

● ತನ್ನೀರ ರಾಧ ಪೊನ್ನಪ್ಪ, ಮುಜಿಕೇರಿ

ಕಾಲ ಬಂದನ್ನಕೆ ಕಾಲ

ಹರ... ಹರ... ಹಿ... ಹಿ

ಕೊಂಬ್ ಕೊಡೆ

ಬೇಲ್ ಕೊಂಬ್‌ರ ಉದ್ದಗಲತ್ ಪಾಟ್

ಎಡ್‌ತಕ್ಕೇಲ್ ನೇಂಗಿ ಪುಡಿ

ಬಲ್‌ತಕ್ಕೇಲ್ ಚಳಪೆ ಕೋಲ್

ಕಾಲ್ ದಂಡಾಲ್ ಗರಿಕೆ ಚೊಟ್

ಕಂಡ ಇಂಡೂ ಪುಡಿಚಿ

ಕೋಟ್ ಬೋಬ್‌ಕೂ ಇಟ್ಟಂಡ್....

ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಸದ್ದಿ

ಪಾಟ್ ಕೇಳಿ

ಪೊಡಿ ಮಣ್ಣ್‌ರ ಧೂಳಿ

ಓಡ್‌ವ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್

ಓಟ್‌ವೊ ಡೈವರೂ

ಮರತ್‌ರಡಿಲ್ ಕೊಡೆಪುಡ್‌ಚಿ

ಅಳ್‌ತ ಓನರೊ

ಡೀಸಲ್ ಆಯಿಲ್

ಗಂಟೆಕ್ ಎಚ್ಚಕ್?

ಅದ್ ಇದ್ ಓರಿಚ್ಚಕ್

ತಕ್ ಬಾಕ್ ಎಚ್ಚಕಾಚಿ?

ನಾಳೆತಪ್ಪಿ

ವ್ಯವಹಾರ....

ಇದಂಡಡೆಲ್
ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ
ಉಳ್ತೆ... ಬೊಳ್ತೆ ಸ್ನೋಗನ್

ಚಿದ್ರ ಎಡ್ಪ ಮರಂದೇ ಪೋಯಿತ್
ಗಣಹೋಮಕ್ ಒಗ್ಗಿಪೋಯಿತ್

ಇರ್ಲೆ ಕಯಿಂಜದೂ ಪೋಲ್
ಬದ್ಕ್ ಬಾವ್ ಬದಲಾಯಂಡ್
ಇಪ್ಪದ್ ಮಾಮೂಲ್

ಪಳಿಯಾತ್ ನಲ್ಲಾನ ಕಂಡದ್ ಉಂಡ್
ಪುದಿಯಾತ್ ಪುದುಮೆ ಉಂಡ್
ಪ್ರತೀ ಪಳಿಯದ್ ಅಂದೆಕ್
ಪುದಿಯದೇ ಆಯಿತಿಂಜತಲ್ಲಾ!?

- ಅಲ್ಲಾರಂಡ ವಿಠಲ್ ನಂಜಪ್ಪ
ಮಡಿಕೇರಿ

ಚೈಪೆ ಕುಟ್ಟರ ಮಂಗಲ

ಚೀಪೆ ಕುಂಡ್ ತೋಡ್‌ಲೋ
ದುಂಬಿತೊಕ್ಕುವ ನೀರ್‌ಲೋ
ಅಲ್ಲಿಂಜತೋರ್ ಸಂಸಾರಲೋ
ಚೈಪೆ ರೊಕ್ಕಡ ಕುಂಞಿಯೋ
ಪೆದವೋ ಚೈಪೆ ಕುಟ್ಟಿಯೋ
ಪೆದವೋ ಚೈಪೆ ಕುಟ್ಟಿಯೋ

ಅವ್ವನಪ್ಪಂಗ್ ಕೊದಿ ಮೋಂವಲೋ
ಕೊರವು ಗುಣಕ್ ಇಲ್ಲೆಲೋ
ಕನ್ನಡಿಕೊತ್ತ ನೀರ್‌ಲ್ ಕಳಿಯೋ
ಗಾಣಕೊಮ್ಮಲೂ ಕೆಣ್‌ಂಜ್‌ಲೆಲೋ
ಕೋರಿಯತೊಳ್‌ಕ್ ನುಗ್ಗಿತುಳ್ಳಿತೋ
ಮರಂಜಿ ಪಾರ್‌ಚಿ ತೋಡ್‌ಕೋ

ಅವ್ವಂಡಪ್ಪಂಡ ಬೋಜಿ ಕುಂಞಿಯೋ
ಅತಿಮೂತ್ ಬಲ್ಯಂವನಾಚಿಲೋ
ತಾಂಗೊತ್ತ ಕೊದಿ ರಾಣಿನೋ
ಮಂಗಲಾಪಿಂದ್ ಕೆನಚತ್‌ಲೋ
ಅವ್ವನಪ್ಪಂಗ್ ಸುದ್ದಿನರ್‌ಪ್‌ಚಿ
ಬುದ್ದಿ ಕಾರ್ಯ ಕೊದಿ ಬಂಬನೋ

ಕೆಜ್ಜಿ ಚೋತೋರ್ ನೀಡ ಕೈಕ್
ತೊಣೆಯಾಯಿತಿಪ್ಪವ ಬೋಂಡುಲಾ
ನೈಚಿ ಬಂದ ನಾಡಪ್ಪಂಗ್
ಕುಡಿಪ ಕೊಡ್‌ಪೊರ್ ಕನ್ನಿಯೋ
ಬೋಂಡಿಂಜತಲ್ಲ ಬಾಡೆ ಮನೆನೋ
ಒಡ್‌ಕಿ ತಳಪೊರ್ ಕನ್ನಿಯೋ

ಅಂದಿತಿರಿನ ಬೆಚ್ಚಿತೆಲಂಗುವ
ಬೋಜಿ ಮೂಡಿ ಗಂಗೆಯೋ

ಮೋಂವೋ ಮಂಗಲಕಾತಿತ್‌ಂದ್
ಚೈಪೆ ದಂಪತಿ ಅರ್‌ಂಜತ್
ತಂದ್‌ಕಾರ ತಾಬಲ್ಯ ಚಟ್ಟಿಂಗ್
ಕನ್ನಿ ತೇಡ್ಡಕ್ ಎಣ್ಣಿತ್.

ತಂದ್‌ನೆಡ್‌ತ್ ಚಟ್ಟಿ ಬಾತ್
ಒಟ್ಟಿಕೋಳಿಕರಿ ಗದ್ದಾಳ ತೇತ್
ಕುಪ್ಪಟ್ಟಿರೊಕ್ಕಡ ಕೊಲೆ ದಂಪತಿಯಡ
ಕೊದಿ ಕನ್ನಿ ಕೊಲೆಯು ಉಂಡ್‌ಲಾ
ಚೋಂದ ಕಿರಿಯೋ ಚಿಂಗಾರ ಬೋಜಲಾ
ಚಂದೂಕ ನಡ್‌ಪಾರ ಕನ್ನಿಲಾ

ತಂದ್ ಬೆಂದ್ ಒತ್ತ ಬಂದಕ
ತೊಡಿಕೆ ಮಂಗಲ ಉಂಡ್‌ಲಾ
ಕೇಟಿತೊತ್ತತ್ ಚೈಪೆ ದಂಪತಿಯ
ಕೊನೆಲ್ ತುಳ್ಳಚಿ ಚೈಪೆ ಕುಟ್ಟಿಯು
ಮಂಗಲ ಕುರ್‌ಚತ್ ಮುಂದ್ ಮನೆಲ್
ಚಿಂಞ್ಚಾರ್ ಪದ್‌ನೆಟ್ಟಾಂಗ್ ಮಂಗಲ

ನೇರತಲ್ಲಾರೂ ಮಂಗಲಕ್ ಬಾರಿರೋ
ಉಂಡ್ ಪಿರ್‌ಂಜಿತ್ ಪೋಯಿರೋ
ಆಕತೇರಿಲ್ ಮೂರ್ತ ಕಳಾತತ್
ಅಂದೋಡೆ ಸಂಮ್ಮಂದ ಕೊಡ್‌ತತ್
ಮಂಗಲ ಮರ್‌ಂಜತ್ ಯಾಕಕ್
ಕ್‌ಪ್ಪಣಿ ಬೇಲ್‌ಲ್ ದುಂಬ್‌ನ ನೀರ್‌ಕ್

ನೀರ್‌ಲ್ ಮೀಂದಿತ್ ಚಾಣ ನೀರೆಡ್‌ತಿತ್
ಪತ್‌ಚಿ ದಂಪತಿ ಮನೆಮೊಟ್ಟಲೋ
ಅಂದೋಡೆ ಎಲ್‌ಂಗ್‌ಚಿ ದೇವ ದೇವಿಯೋ
ನಂದಾಯ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡು ಬಾಡಲೋ.

● ಮುಲ್ಲೇಂಗಡ ರೇವತಿ ಪೂವಯ್ಯ, ವಿರಾಜಪೇಟೆ

ಅಕ್ಕ - ಇಕ್ಕ

ಅಕ್ಕ!

ಉರಾಂಡಿ ಕಳಚಿ ಕಳಿ
ಕೆಲದುಂಬ ತೆಳಚಿ ತೆಳಿ
ಬಟ್ಟೆರ ದುಂಬಕಾಡ್‌ಪಣ್ಣಾರ ಸೂರೆ
ಮರಾಪ ಕಯ್ಯಲೆ ಸ್ಕೂಲಾರ ಬಟ್ಟೆ

ಬೇಲ್‌ಲ್ ಕೊಟ್ಟಿಯಂಡಿಂಜ ಮೀನೂ
ತೋಟತ್ ಕೊಟ್ಟಿಯಂಡಿಂಜ ಕುಮ್ಮು
ಕರಿರ ಕೂಟ್‌ಕ್ ಒಟ್ಟಿಯೂ
ಒಟ್ಟಿರ ಕೂಟ್‌ಕ್ ಆಹಾ! ಕರ್ತ ಕಾಫಿಯೂ
ಕಾಯಿಲೆ ಇಲ್ಲೆ ಕಸಾಲೆ ಇಲ್ಲೆ
ಆಪುಲೆ ಎಣ್ಣೆವ ತಕ್ಕೇ ಇಲೆ.

ಇಕ್ಕ!

ಅರಾ ಇಲ್ಲೆ ಈ ಇಲ್ಲೆ
ನೆಲ್ಲಾ ಬೊಳಿರ ಬೋಜ ಇಲ್ಲೆ
ಕರ್ತ ಕುತ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲೆ-ಕುತ್ತಿಲ್ ಅಲ್ಪ ಪಕ್ಕಿಯೂ ಇಲ್ಲೆ
ಬೇಲ್‌ಕ್ ಇಳಿಂಜತ್ ತೋಟ
ಬೇಲ್‌ಲ್ ಅಳ್ತತ್ ಇಂಜಿ-ಮಂಜ!

ಒಣ್ಣೆಕ್ ಎರ್ಚಿರ ಗ್ಯಾನ ಬುಡಿ
ಕಾಡ್ ಎರ್ಚಿರ ಆಸೆ ಬುಡಿ
ಬೋಟೆಕ್ ಪೋಚೆಂಗಿ ಪುಡ್ಡಿ ಕೂಟುವ
ದಾರ್‌ಕ್ ಬೋಂಡು ಬೋಟೆ ಕಳಿ?

ಅಳ್ತಂಡ್ ಉಂಬಕ್ ಪುರುಸೊತ್ತು ಇಲ್ಲೆ
ಮಕ್ಕಡ ಕೂಡೆ ತಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲೆ
ಕಣ್ಣೂ ಕಾಂಬುಲೆ, ಕೆಮಿನೂ ಕೇಪುಲೆ
ಕಡಿಪಕ್ ಸರಿಯಾನ ಪಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲೆ
ಆಪದೂ ಆಂಡು ಪೋಪದೂ ಪೋಂಡು
ನಾಪದಂಡುಳಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಆಂಡು.

• ಬಿ. ಆರ್. ಜೋಯಪ್ಪ, ಮದೆಗ್ರಾಮ

ಮಳೆರ ಬೋದ

ಮಳೆ ಬೋರ ಬಪ್ಪ
ಗುಡ್ ಗುಡ್ ಗುಡ್ ಸದ್ದ ಕೇಪ
ತಡ್ ಮಿನಿ ಮಿನಿಂದ್ ಬಡಿಪ
ನಲ್ಲ ಮಣ್ಣ್ ಎಲ್ಲ ಒಕ್ಕಿ ಪೋಪ
ಗೊಬ್ಬರ ಎಲ್ಲ ನಾಶ ಆಪ.

ಆದ್ಯ ಮಳೆ ಪೊಯ್ಯುವಕ
ಜನಕ್ ಬಾರೀ ಕುಶಿ ಆಪ
ಬೋಳೆ ಚಾಯಿಲ್ ಬೋಳಿವ
ಪಟ್ಟಿಲೆಲ್ಲ ಧೂಳ್ ಅಡ್‌ಂಗುವ
ಮನಸ್ ಒರ್ ತರ ತಂಪಾಪ.

ಕಡೆಕ್ ಮಳೆ ಬುಡ್‌ಂಜಿ ಪೋಪ
ಎಕ್ಕ ನಿಪ್ಪೊ ಇದ್‌ಂದ್ ಶಾಪ ಇಡ್‌ವಕಾಪ
ಮಳೆ ಏರ ಪೊಜ್ಜಕ ಬೋಳಿಯು ನಾಶ ಆಪ
ಗಟ್ಟಿಲ್ಲತ ಮನೆ ಬುದ್ ಪೋಪ
ಕೂಟ್‌ಕ್ ಬಿರುಗಾಳಿಯೂ ಬಪ್ಪ.

ಮಳೆ ಎಂತ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡು
ಎಚ್ಚಕೋರ್ ಪಾಳ್‌ಜನ ಇವು
ನಾನ್ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿತಿಂಜ್‌ಲೆ ಇವು ಇಂತವು
ಬೋಂಡಿಯಾಪಕ ಪೂಜೆ, ಪರಕೆ ಮಾಡುವ
ಬೋಂಡತಾಪಕ ಶಾಪ ಇಟ್ತ್ ದವುತುವ.

ಆಚೆಂಗಿ ಜನ ಎನ್ನ ಮಾಡುವಕಯ್ಯುವ?
ಕೋಟಾಯಿತ್ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಗ್‌ಡ್‌ಪ
ಚುಮ್ಮಿ ಮಕ್ಕಕ್ ಕಾಯಿಲ ಕಸ ಬಪ್ಪ
ಈ ಮಳೆ ಎಚ್ಚಕೋರ್ ಕಡ್‌ಪ
ಪುಡ್‌ಚಿತುಳ್ಳ ಕೊಡೆಯೂ ಪೋಡಿಯಾಪ.

● ಕನ್ನಿಕಂಡ ಪ್ರೀತು ಗಣೇಶ್, ಮಡಿಕೇರಿ

ಕೊಡವ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್

ತಿಂಗ ಎಡಮ್ಮರೆ ಬಾತ್ ಬೇಲ್ ಉಪ್ಪಕ್
ಚಿಲ್‌ಂಗ್ ಮಳೆಕ್ ಮಣ್ಣ್ ಗಮನ ಬಾತ್ ಮೂಕ್‌ಕ್ ||2||

ಕಾದ್ಯಾರ ಪೂ ಮಳೆಕ್ ಕಾಫಿ ಪೂ ಬೀಂದತ್
ಆದರೆರ ಕಾತ್‌ಕ್ಯೊಮ್ಮೆ ಗೋಮಾಂಗೆ ಬುದ್ಧತ್ ||2||

ಕಕ್ಕಡತ್‌ರ ಜಡಿಮಳೆಲ್ ನಾಟಿ ಕೂಡ್‌ಚಿ
ಚಿಂಜ್ಯಾರ್‌ಲ್ ಚೋತ ತಡಿಕ್ ಕೈಲ್‌ಪೊಳ್ಳಾಚಿ ||2||

ಕನ್ಯಾರ್‌ಲ್ ಮಳೆ ಬೇಂಗಿತ್ ಭೂಮಿ ಪಟ್ಟುಡತತ್
ತೊಲ್ಯಾರ್ ಚಂಗ್ರಾಂದಿಕ್ ಕಾವೇರಿನ ಕಾತಳತತ್ ||2||

ಬಿರ್ಚ್ಯಾರ್‌ಲ್ ಕೊಯ್ಪಣೆಕ್ ಮೊಳಿ ಇಟ್ಟುತ್
ಧಲ್ಯಾರ್‌ಲ್ ಪುತ್ತರಿರ ಕದ್ ಅರ್‌ತತ್ ||2||

ಮಾಲ್ಯಾರ್‌ಲ್ ಕಾಫಿ ಕೊಜ್ಜಿ ಮಾಲ್ ಮಾಡ್‌ಚಿ
ಕುಂಜ್ಯಾರ್‌ಲ್ ಮಳು ಕೊಜ್ಜಿತ್ ಮಂಗಲ ಕುರ್‌ಚತ್ ||2||

ಮೀನ್ಯಾರ್‌ಲ್ ಮಂಗಲಾಯಿ ಮೋವ ಪೊರ್‌ಟತ್
ಕನ್ನಿದಾನ ಮಾಡಿತಪ್ಪ, ಅವ್ವ ಮೊರ್‌ಟತ್ ||2||

ಇದೇ ನೋಟಿ ಕೊಡವ ಕಾಲ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್
ತಿಂಗೋದಿ ಮಾಡಿಯಂಡಿಪ್ಪ ಕಾರ್‌ಬಾರ್ ||2||

● ಅಪ್ಪಚಿತ್ತೋಳೆಂಡ ವನು ವಸಂತ

ಕೊಡಗರ ರೈತರ ಕೊಯಿಲು

ಮೀನ್ಯಾರ್ ಆಖೀರಿಕ್ ತೇಂದತೆಲ್ಲಾ | ಊರ್ ನಾಡ್‌ರ ನಮ್ಮೆ

ಸುತ್ತಿ ತೇಂದತೆಲ್ಲಾ | ಮಂಗಲ ಊರ್ ಒರ್ಮ

ಪರಂದತದಾ ಖಾದ್ಯಾರ್ | ಕೆತ್ತಿ ಚುಟ್ಟಿತಾಚಿ ಕರ ಕಾಡ್

ಸರಿ ಕೂಟಿ ಏರಿ ಎಲ್ಲಾ | ತೊಡತಿತಾಚಿ ಕೂವ ತೋಡ್

ತಿಂಗ ಎಡಮ್ಮಾರ್ಲ್ | ಚೋಮನಕೆಟ್ಟಿ ಬೇಲ್ ಉತ್ತ

ಪದ ಬುದ್ಧ ಬೇಲ್ | ತಯಚಿ ಕನಚಿತಾಚಿ ಬಿತ್ತ

ಪಚ್ಚೆ ಕೆಟ್ವನ ನೇರ್ | ಪೆರ್ಚಿ ನಾಟಿ ನೆಟ್ವ

ತೇವದು ಕಳೆ ಪಣಿ - ಅಯಿಪಣಿ.

ಬಂದತದಾ ಚಿಂಞಾರ್ | ಕತ್ತಿ ಬೆಚ್ಚತ್ ತೋಕ್ ಕತ್ತಿ

ಚಾಯಿಕೂಟಿತಾಚಿ ನೇಂಗಿ ತವೆ | ಪೂಜಿತಾಚಿ ಎಲ್ಲಾ ಹತ್ತಾರ್

ಕೆತ್ತಿತಾಚಿ ಕಾಳೆಪಂದಿ | ಗೊಜಿಲಾಚಿ ಕೈಲ್ ಪೊಳ್ಡ್

ನೋಟಿ ಕಳೆಕಣೆ ಆಲೆ ಈಲೆ | ಬೇಲ್‌ಕ್ ಬುದ್ಧತದಾ ಕಾಡ್ ಪಂದಿಯ

ಸಾಲ್ ಸಾಲ್ ಬೋಟಿ ಕೂಡಿ | ದವುತ್‌ವಲ್ಲಿಕ್ ಪಾದಿ ಬೇಲ್ ಖಾಲಿ

ಕುಂದ್ ಕಾಡ್ ಪಾರಿ ಬಂದ | ವಾಂಬ ಬೋಳೆಕ್ ಪಾಲ್ ಕೊಡ್

ಪೊಡೆಕಟ್ಟಿ ಕದ್ ಕಡಂದ್ | ಮನಸ್ಸೆಕಾಪದು ಮಿಷಿ ಮಿಷಿ

ಅದೇ ತೊಲ್ಯಾರ್ ಚಂಗ್ರಾಂದಿ | ಕನ್ನಿ ಕಾವೇರಿ ಪೊಂಗುಳಿ

ಕದ್ ಪೋನ ಬೇಲ್‌ಕೆಲ್ಲಾ | ಮಂದ್- ಮನೆ ಮಾನಿಕೆಲ್ಲಾ ಬೊತ್ತ

ಬೇಲ್ ಮೂಲೆಲ್ ಮನತೊತ್ತ | ದೋಸೆ ಪುಟ್ಟ್ ಮೀದಿ ಬೆಚ್ಚ

ಬಿರ್ಚಾರ್ ಆಖೀರಿಕ್ ಬಗೆ | ಬೇಲ್‌ಲೆಲ್ಲಾ ಬಾಂಗಿ ನಿಂದ ಕದ್

ದಮ್ಮಾರ್ಲ್ ಬಾತದಾ ಪುತ್ತರಿ | ಪೊಲಿ ಪೊಲಿಂದೆಣ್ಣಿ ಬಾತ್ ಸಿರಿದೇವಿ

ಮನೆ ಮಾನಿ ಕಳೆಕೆಲ್ಲಾ | ಕದ್ ಇಟ್ವ ಬಾಂಗಿ ತುದುಚಿ ಮಂದ್‌ಲ್

ಕೋಲ್ ಪೊಚ್ಚಿ ಪರಿಯಕ್‌ಳಾಂಜಿ ಎಣ್ಣೆ ತೆ ಪೋಚಿ ಪುತ್ತರಿ | ಬಪ್ಪಕ ಬಣ್ಣತೆ ಬಾತ್ ಪುತ್ತರಿ

ಬಂದಿತೆತ್ತಚಿ ಕೊಯಿಪಣಿ ಸದ್ದಿಲ್ಲತೆ

ಶುರುವಾಚದಾ ಎಲ್ಲಿಂಜ ಸರಿ ಕೂಟಿಡ್ ಪಣಿಕ್ ಆಶ್‌ವಾಶಾಂದ್.

ಅಂತೂ ಇಂತೂ ತೇಡಿ ಕೂಡಿ ಆರ್‌ವಕ ಬೋಳಾಂದನೆಲ್ಲಾ

ಕೊಚ್ಚಿತೆದ್‌ಪದೂ ಬುದ್ಧತದ್ ಬಾನಕ್ ಬೊಡಿ ಬೆಚ್ಚನೆ ಮಳೆ

ಪರಿಂಜಿತ್ತೊಕ್ಕುಚಿ ನೀರ್ ಬೇಲ್ ದುಂಬಾ ಪೊಳೆ
ಕೊಜ್ಜಿತ್ತಟ್ಟು ನೆಲ್ಲ ಪಿಲ್ಲ ತೇಲೆಚೆಲ್ಲಾ ಬೇಲ್ ದುಂಬಾ
ಕಡತಿತ್ ಕರೆಕಾಕಣೆ ಅರಿಕೆಟ್ಟವದೂ ಮೊಳತತ್ ಅಗೆ ಅಂಗೈ ದುಂಬ
ಮೊಲ್ಲಾರ್ ಒಕ್ಕು ಇಟ್ಟು | ಬಾರಿ ಕೂಟಾಚಿ ಪತ್ತಾಯ
ಆರ್ ಕಾಸಕ್ ಮೊಂದ್ ಕಾಸಕ್ | ಬಂದಿತ್ ಚೀಲ ದುಂಬಾಚಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ
ಮಾರಿಕೇರಿತಾಚಿ ಕುಂಬ್ಯಾರ್ | ಕಾಫಿ ನಲ್ಲ ಮಳು ಯಾಲ
ಊಜಳೆ ಬುಟ್ಟು ಬೇರ್ಚಿಟ್ಟು | ಅಳತ ರೈತ ಕೈಯ್ಯಾಲೆಲ್
ಮಂಡೆಕ್ ಕೈ ಕೊಡ್ತ | ಕಟ್ಟಡೆನ್ನೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲ
ಕೈಕಡೆನ್ನೆ ಮಕ್ಕಡ ಮಂಗಲ | ಗೋಳಿದ್ ಕೊಡಗ್ ರೈತಂಡ
ಬಂದಾಲೆ ಸಹಾಯಕ್ ಸರಕಾರ ನಂಗಡ.

- ಬಲ್ಯಮೀದೇರಿರ ಸುಬ್ರಮಣಿ, ಅರಪಟ್ಟ

ತಾಯಿರ ದುಃಖ

ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬೋಳಾಚೆ ಕತ್ ಚಿಟ್ಪಾ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಬೋಡಾನ ನಾ...
ಕೊಡಗಾನ ಪೊಲತಾಂದ್ ಕಾವೇರಮ್ಮೆ ಇಗ್ಗುತಪ್ಪನಾ |
ಪಿಂಞೊಮ್ಮೆ ತಾ... ಪಂಡೇತ ಆ ಕೊಡಗಾನಾ
ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿನಾ... ಅಜ್ಜ ತಾಯಿರ ನಲ್ಲರಿಕೆರ ನಾಳಾನಾ....||

ಮುಚ್ಚಿನ ಕಣ್ ಮಿಂಞಾಲೋರ್ ಮಿನ್ನಾಚಿ ಬೋಳಿ
ದಿವ್ಯ ಶಕ್ತಿರ ಭವ್ಯ ರೂಪತ್ರ ಶಾಂತ ಮೂರ್ತಿ |
ಪೊಣ್ಣ್ ರೂಪವೊಂದ್ ಎಲಂಗಿ ಬಾತ್ ಕೇಳಿ....
ಪಚ್ಚೆರಂಗ್ ಕಂಬಿ ಪೊಡಿಯತ್‌ಲ್ ತೇಜೋ ಮೂತಿ ||

ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡ ನಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕತೆರ ಕಣ್ಣೀರ್, ಬಾಡಾನ ಮೂಡ್
ಸುತ್ತಲೂ ಬೋಳಾ - ಬರಡಾನ ಬನಂಗಾಡ್....|
ಶಾಂತಿ-ನೆಮ್ಮದಿನ ಕಳಂದಂಡುಳ್ಳ ಪೊನ್ನಾಡ್...
ಬಿಕ್ಕಿ ಮೊರಾಟತ್ ನೊಂಬಲತ್ ಬೋಂಡ ಈ ಪಾಡ್ ||

ಸಹಿಸಲೆ ನಾ ಕೇಟ.... 'ಅಮ್ಮಾ... ನೀ ದಾರ್?'
ಜವಾಬ್‌ಚಿ 'ನಾನೇ ನಾಡ್‌ರ ಕುಲಮಾತೆ ಕಾವೇರಿ |
ಸಹಿಸುಲೆ ಕೇಳ್... ಪರಕೀಯಡ ದರ್ಬಾರ್
ಉಳಿಯೊಂಡು ಪೊನ್ನಾಡ್ ಕೊಡಗಾರಾ ಸಿರಿ....||

ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯಳ ಕೊದ್‌ಚಿ ಕೊಂಡಾಡಿ ಪೊಲತಾನ
ಕೊಡಗ್ ಮಣ್ಣ್‌ಲ್ ನೆಲೆನಿಂದ್ ಪೋತಾನ....|
ಇಂದಿಕ್ಕ ನಮ್ಮೆ ನಾಳಲ್ ಒಗ್ಗಟ್ಪಾ ಕಂಡಂಡಿಲ್ಲೆ
ಪಿಂಗಿತ್ ಕಾಂಬಕ ಮೌನತ್ ಮೊರಾಟ ನಾ....||

ಪಣತಾರಾಶೆಕ್ ಪಚ್ಚಿ ಬನಂಗಾಡ್ ಮುಡ್‌ಂಜತ್...
ನ್ಯಾಯವು- ಧರ್ಮವು ಮೂಲೆಲ್ ತುರ್‌ಂಡಿತ್ |

ಪುಂಡ- ಪೋಲಿಯ ಭಂಡಾರ ಪೊಟ್ಟಿ ಒಡ್ತತ್
ನಂದಾನ ನಡ್ಪುನ ಚೊಕ್ಕಿತ್ ಮರ್ಂದತ್....||

ಇನ್ನನಿಪ್ಪಕ ಮಳೆ ಎಲ್ಲಿ ? ಬೋಳೆ ಎಲ್ಲಿ ?
ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಪದ್ಧತಿ ಚಾಡ್ಚಿ ಮೂಲೆಕಲ್ಲಿ....|
ವೇಷ- ಭೂಷಣ ಮನಾರ ಬದಲಾನಲ್ಲಿ....
ಅಂದೇತ ಆ ಕೊಡಗ್ನ ಇಂಞಿ ಕಾಂಬದಲ್ಲಿ?

ಆ ಕಣ್ಣರ ತಿತ್ತನ ಕಂಡಿತ್ ಬೊತ್ತಿತ್ ಬೋಡ್ನನ...
'ಅಮ್ಮಾ... ಅರಂಜಿತೊ, ಅರಿಯತಲೊ ಮಾಡ್ನನ ತಪ್ಪುನ |
ಕೆಲಕಟ್ಟ್ ನಂದಾಕ್ ಬಾಂಗಿ ತುದಿಪಿನೋ ನಿನ್ನಾ....
ಕಣ್ಣುಟ್ಟ್ ನೋಟಣೆ ಅರಿವಾಚಿ.... ಸ್ಪಷ್ಟತ್ ಕಂಡದ್
ನಾ... ಕಾವೇರಿ ತಾಯಿನಾ....||

- ಕಾಡ್ಯಮಾಡ ರೀಟಾ ಬೋಪಯ್ಯ, ಸುಳುಗೋಡ್

ಕೊಡಗರ ಮಳೆ

ಆದರೆ ತಿಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೋಡಗುಡುಗಿತ್ ತೆಡ್ ಮಿನ್ನಾಚಿ
ಕಕ್ಕಡತ್ ಕರ್ತಂಡ್ ಮಳೆ ಪೊಜ್ಜತ್
ತೋಡ್ ದುಂಬಿತ್ ಕೆರೆಮರಾಂಜತ್
ಕೋಟಿ ಗಾಳಿಕ್ ಜಲಪುಟ್ಟಿ ಒಕ್ಕಿ ಪರಾಂಜತ್ ||

ಪೊಳೆ ಮರಾಂಜಿತ್ ಬೇಲ್‌ಬಾಣೆ ಒಂದಾಚಿ
ಬರೆಜರಾಂದ್ ಕಾಡ್‌ಮರ ಎಲ್ಲಾ ಜೂಂಗಾಚಿ
ಕಾತಾರ ಪೋಕ್‌ಕ್ ಮೋಡತಾರ ಓಟ್‌ಲಾ
ಸೂರ್ಯಂಡ ಬೊಳಿ ಕಾಣತಾಚಿ ||

ಒಳಮೆರ ಬೇಲ್‌ಲಾ ಕೆತ್ತೆಮರಾಂಜ ಆಕತ್
ಅಗೆರ ಮೊಳಕೆನ ಕೊಳಕ, ಕಾಕೆಯು ಚವುಟ್ಟಾಚಿ
ಯಾಕತಾರ ಅಗೆ ಜೂಂಗಿ ಆಡುವ ಗಾಳಿಲ್ ಓಡ್‌ಚಿ
ಇದೇ ಕೊಡಗರ ಮಳೆಗಾಳಿರ ಉಯಿತ್ ||

ಅಗೆ ಪರಿಪ ಯಾಕತ್ ಪೊಣ್ಣಾಳ್‌ರ ತಕ್ಕಾರ ಚಾಯಿ
ಗುಡ್ಡೆ ಅಗೆ ಪುಡಿರ ಸಾಲ್‌ಸಾಲ್ ಚಾಯಿ
ರೈತ ನಡಪ ನಾಟಿರ ನುಲಿರ ಚಾಯಿ
ಕೊರಂಬೆ ಕೊಡೆ ಇಟ್ಟಂಡ್ ನಡಪ ಚಾಯಿ ||

ಬೊಳ್‌ನಾಟಿ ಕಕ್ಕಡತ್ ಕರಿನಾಟಿ ಚಾಯಿ
ಕುಮ್ಮ ಮೀಂಗಿರ ಚೋದ್ ಮುದ್ದುಕೊಳ್ ಚಾಯಿ
ಕಕ್ಕಳೆ ಇಂಡಾರ ಗುಡ್ಡೆ ಓಡಿ ಕಳಿಪ ಚಾಯಿ
ಇದೇ ಕೊಡಗರ ಮಳೆಗಾಳಿ ಚಾಯಿ ||

ತೊಲಿಯಾರ ಚಂಗ್ರಾಂದಿರಂದ್ ಅಮ್ಮೆರ ಬೇಲ್ ಚಾಯಿ
ಬೊತ್ತು ಕುತ್ತುವ ಹಕ್ಕಾರ ಚಾಯಿ

ಬೇ ಗೊಂಬುರ ಪಚ್ಚೆ ಕೋವುಡಾ ಚಾಯಿ
ಕುಂಬೆ ಪಾತಿಲ್ ತುಳ್ಳಕಳಿಪ ಚಯ್ಕಿಪೆ, ಕೊಯ್ಕಿಲೆಯು ಚಾಯಿ ||

ಪೊಡದುಂಬಿ ಮರಿವಕ ತುಳ್ಳವ ಪೊರ್ಕಂಡ ಕಳಿಚಾಯಿ
ಮಂಜಟ್ಟಿ ದುಂಬಾ ಮೀಂಗರಿರ ಗಮನ ಚಾಯಿ
ಒಟ್ಟಿ ದೋಸೆಪುಟ್ಕಾರ ಚೋದ್‌ಚಾಯಿ
ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಳೆಗಾಲತ್ ತಿಂಬಕ್ಕು ಚಾಯಿ ||

ಕೊಡಗಾರ ಮಳೆ, ಬೊಳೆ ಚಾಯಿ
ಪೊಡೆ ಒಡ್‌ಂದ್ ಪಾ ಬಾಂಗಿ ದೊಡ್ಡಿ ಪಾಬೊಳೆಯ ಜೂಂಗ್‌ವ ಚಾಯಿ
ಬೆದ್‌ತಾಂಗಿ, ಉರಿಬೇಂಗಿ ಐಪಣೆರ ಕುಳ್‌ರ್ ಚಾಯಿ
ಇದ್ ಕೊಡಗಾರ ನೆಲತ್ ಮಳೆಗಾಳಿರ ಚಾಯಿ
ಕೊಡಗಾರ ಮಳೆಗಾಳಿ ಚಾಯಿ ||

- ನಾಯಕಂಡ ಬೇಬಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ, ಬೋಯಿಕೇರಿ

ಕೊಡಗರ ಪಾಡ್

ಕುಂದಂಡರಸಿ ಕೊಡಗಲಿಂದ್ ಮಬ್ಬ ಕವಂಜತ್
ಇಂದ್ ಮಬ್ಬ ಕವಂಜತ್ |
ಅಂದತಿಂಜ ಕಾವೇರಮ್ಮೆ ಇಂದ್ ಒಣಂಗಿತ್
ಅವ ಇಂದ್ ಒಣಂಗಿತ್ !

ಡೆನ್ನಿದಿಂದ್ ಮಳೆಗಾಳಿಕ್ ತೂಕ ಪೋರಲ್ಲಾ?
ಕನ್ನಿ, ಬಾಲ ಬೊತ್ತಿ ಬೊರ್ಪ ಗುಡ್‌ಗದಿಲ್ಲಾ?
ಪನ್ನ ಮರವೊ ಪೊಳೊಚಿತ್‌ಡುವ ತೆಡ್‌ಲಡ್ಲಿಂದ್?
ತನ್ನ ಮರಂದ್ ಬಡಿಪ ಜಡಿ ಮಳೆಯೊಡ್ಲಿಂದ್?

ಚಂದೋಳತೊಕ್ಕಚಿ ಬೇಲ್‌ಕ್‌ಳಾಂಜಿ ಉತ್ ಬಿತ್ತೊಕ್
ಪೊಂದಿ ಬೊಳಂದ ನೆರೆನಡಡ್‌ತ್ ನೇಜಿ ನಡ್‌ಪಕ್
ಪಂದಿ, ಕಡ್‌ಚಿ, ಕಾಕ್ ಬೇಲ್ ಚಾಕೊ ಎಕ್ಕಲೊ?
ಬಂದ ಮಳೆಯೊ ಇಣಾಣತ್‌ಲ್ ಒಳಿಪ ಇಕ್ಕಲೋ !

ಮಾಲವನ್ ಬೊರ್‌ಪಯಿಂತ್ ಮಳೆನ ಕಂಡಿತ್ |
ಬೇಲ್‌ಲಂದ್ ಕೆಚ್ಚಿ, ಮೇಲ್ ಪುಣ್ಣೊ ಮಾಡಿತ್
ನಾಲ್ ಬೆಂದು ಬಳಗ ಕೂಡಿ ಉತ್ ಬಿತ್ತಿತ್
ಸಾಲ್ ಚೀಲ ನೆಲ್ಲ ಕೊಚ್ಚಿ ಬೊಳಾಚ ಕತ್ತಿತ್

ಪೊಲಿ ಪೊಲಿಂದ್ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕಾಕೊ ಎಕ್ಕಲಾ?
ಬೊಳಿ ಬೊಳಿಂದ್ ಮನೆನ ಪೊಲ್‌ತೊ ಕಾಲ ಎಕ್ಕಲಾ?
ಕಳಿ ಕಳಿರ ಕೊಡಗ್ ನೆಲ ಚೋತ್‌ಪೋಚಿಲ್ಲಾ?
ಬೊಳತೊ ಇಗ್ಗತ್ತಪ್ಪ ಎಂಗಳ ಮರಂದ್ ಪೋಚಿಲ್ಲಾ!

ಒತ್‌ಗೂಡಿ ತೊತ್ ಪಾಡಿ ಕಾವೇರಮ್ಮೆನ
ಮತ್ ಏರಿ ಮರೆಯತಿ ಪೊನ್ನಿಗ್ಗತ್ತಪ್ಪನ |
ಪುತ್ತರಿರ ಪೊವ್‌ದ್ ಮರಾಚಿ ಬಕ್ಕು ಕೊಡಗ್‌ಕ್
ಪತ್ ಜನ ಒತ್ತೋರ್‌ಮಲ್ ತುದ್‌ಚಿ ಬೋಡಿರೊ ||

- ಶೋಭಾ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ಮಡಿಕೇರಿ

ಪೊಡೆ ತೊರಂದ್ ಬಪ್ಪಳಾ ಬೊಕೆತಾಯಿ...

ಆದ್ಯತ 'ಅ' ಸ್ವರವೇ ಸೃಷ್ಟಿ 'ಅ' ಕಾರವೇ
ಆದಿ, ಅದೇ ಚೊಲ್ಲಾಚಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
ಅದ್ಯಾಕ್ಷರವೇ ಅಮೃತವದ್ ಊಣ್ ಪ್ರಣವಾಮೃತವೋಂ
ಕೊಡವು ಮಣ್ಣಲ್ ಪೊಲಂಬತಿಕ್
ಉದಿಚೆದ್ ಬೀಜುವಾ ಕಾತೋಲೆ
ಪೊದಿ ಕೆಟ್ಟಿ ಅಮೃತವೇ ಊಟ್ಯಳ ನೈಪವಂಗ್ ಕಾವೇರಿ.

ತಾಂಡ ಪೊಂಜೋಪುಪುತ್ನಾ ಶ್ರೀಶೈಲತ ನೆಲೆ
ನಿಂದಾ ಶ್ರೀಹರಿಕ್ ಬುಟ್ಟಾಕೊಡ್ತಾ ಕ್ರೋಧ
ಅಂದೋಳತ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ ಬೆಮ್ಮರ್ಂಜಿ
ಚಂದೋಳತೊಕ್ಕುವ ಕಾವೇರಿ ಮಣ್ಣಲ್ ನೈಚಂಡ್
ಅಂದೋಳತುಳ್ಳದರ್ಂಜ ನಾ...ನ್... ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ
ಕುಂದ್ ಸಾಲಡ ಮಂಜಿಮೋಡ ಸಿರೆಳತ್ತ್ ನೋಟ್ಯಕ....

ಎಡಮ್ಮಾರ್ ಆಲಿ ಮಳೆ ಪೊಯ್ಯುವಳ ತೆಡ್
ಬಡ್ಚಿ, ಪಾಡಿ ಕುಂಡೋಣಿ ಇಳ್ಂಜಂಡ್ ಕಾಳೆ
ತೆಡ್ ಉಯಿತುಳ್ಳಾ ಮಂಡಂಗಡಾ ಬಯ್ಯಾ... ಹೊ.. ಹೊ... ಹರರ... ಹೀ...
ಪಾಡ್ಯಂಡ್ ಕ್ರೋಡ - ಎಲಂಗಿರತ್ತ್ ಚೂರಿಯನ
ತುದಿಚಿ, ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ ಕನ್ಚಿ ಆಕತತ್ತ್ಳಕಟ್ಟಿ
ಪಾಡ್ಯಂಡ್ ಆಯಿರ ಬಟ್ಟಿ ಭೂಮಿನ ಉತ್ತೊಳಮೆ ಮಾಡ್ಯದಾ ಕಾಂಬ.

ಕೊಡಿಕಾಲ್ ಬೆಚ್ಚಿ ಮಿನಿ, ಮಿನಿ ಪೊಂ
ಗೊಡಕ್ ಕಿನಿ ಕಿನಿ ಬಳೆ ಪೊಜ್ಜಿ ಬಯ್ಯನೆರಿ
ಪುಡ್ಚಿ ಪೋನ ಪೊಂಗನೆರಿ ಪೋಲೆ ಆಮಣ್ಣಾಡಾ ಲಾವಣ್ಯ
ಆಡ್ಯಾಡಿ ಅಂಡಕೆತ್ತಿ, ಮಾರ್ಟ್ತ್ ತಯತತ್ತ್ಕ
ನ್ನಡಿಯನೇಕತ್ತ್ ಬಿತ್ತನಾ ನೆಲ್ಲ ನೇಂದತ್
ಆದರೆ ಪೊನ್ನಾಟಿ ಕಟ್ಟಿಕೆರೆ ಬೇಲೆಲ್ಲಾ... ಹೋ.... ಉಯ್ಯಾ... ಹೋ....

ಅರೆರೆ.... ಕಕ್ಕಡ ಪದ್‌ನೇಟ್ತ್ ಬಲ್ಯತೆವನಾಟಿ ಪದ್
ನಾರ್ ಕುಟ್ಟತ್ತ ಓಡುವಳ ನುಪ್ಪತ್ತಾರ್
ನೆರೆ ನಾಟಿರ ನಡುಲೋರ್ ಕೊಡಿ ನಾಟಿ ಹೋ.. ಉಯ್ಯಾ... ಹೋ...
ತೊರಿವ ಮಳೆಕಂಜತೆ ಬೇನೋಟಿಪೊದ್‌ಕೆಟ್ಟಿ
ಕರಿಬುದ್ ಮೂತತ್ ನಟ್ಟಿ ನಾಟಿ, ಗಪ್ಪು
ಕ್ರೋಡಂಡ ಕರೆಬೇಲ್ ಊರ್‌ಲ್ ಅಡಿಯಾಚಿ ಚಿನ್ನಿ

ಯಾರ್ ಕಯಿಂಜಿ ತೊಲೆಯಾರ್ ಅಗಪಚ್ಚಿ
ದಾರ್ ಮುಚ್ಚಳಾ ನೊಟ್ಟಳಾ ಕಣ್ಣನಾ ಕಾತೊಂದ್
ಬರಣೆ ಬೀಜಿ, ಬೀಜಿ ನೆಟ್ಟಿ ಬೊಳೆ-ಸೃಷ್ಟಿ ಸಂಗೀತಾ
ಸ್ವರ-ಅಮೃತವಾಯಿ, ತುಳಿಯ ಮರ್‌ಂಜಿ
ಇರ್‌ಲ್ ನಕ್ಷತ್ರ ನಟ್ಟೋಲೆ ಅಕ್ಷಯವಾಯಿ
ನೂರೋಳ ಪೊಲಿಪೊಲ್‌ಂಜಿ ಪೊಡೆ ತೊರ್‌ಂದ್ ಬಪ್ಪಳಾ....

ಬೊಳೆತಾಯಿ- ತೂಕ್‌ಬೊಳೆಕಾರಡಿಕ
ಏಳನಾಡ್ ಕೊಡವಡ ಉಂಬ
ಕೂಳ್‌ಡ ಬಾಗಿಯವೋ.... ಪಟ್ಟಿ, ಕೊಟ್ಟ್, ಕನ್ನಿ ಕೊಂಬರೆ
ಬಾಳೆ, ಚಕ್ಕಿ, ಮಾಂಗೆಲ್ಲಾ ಪೊನ್ನರೆ ಚಿಂಗಾರ....
ಆಳಣ್ಣ ಪೋಯಿ- ದೇವರ ತುದಿಚಿ
ಎಲಂಗುವಳ ಮಂದ್‌ಲ್ ಕೋಲಾಟ ಬೋಜವೋ.

● ಕರೋಟಿರ ಶಶಿ ಸುಬ್ರಮಣಿ, ಪಾಲಿಬೆಟ್ಟ

ಬಿಟ್ಟದರಿಯಾ ಪೋಷದರಿಯಾ ಮಾಯೇ ನೀನ್...

ಬಿಟ್ಟದರಿಯಾ ಪೋಷದರಿಯಾ ಮಾಯೇ ನೀನ್ |
ಬಾನತಿಂಜ ಬರ ಬರ ಭೂಮಿಕ್ ಭೂವಿಯ ನೀನ್ ||2||
ಓ... ಓ... ಓ.... ಓ....

ಭೂಮಿತಾಯಿ ಬಾಯಿ ಬುಟ್ಟಿ ಕಾಪ ನೀಕಾಯಿ |
ಕೋಟಿ ಜೀವಕ್ ಆದಾರ ಆಯಾ ನೀರಾಯಿ ||೨||
ನೀ ಎಂದೂ ಎಂದೆಂದೂ ಅವತಾರಿ ಜೀವ |
ಬರತುಂಡೆಂಗಿ ನೋಟಿಲ್ಲಿ ಸಕಲವು ಬೇವ ||2||

ಬಿಟ್ಟದರಿಯಾ ಪೋಷದರಿಯಾ ಮಾಯೇ ನೀನ್
ಬಾನತಿಂಜ ಬರ ಬರ ಭೂಮಿಕ್ ಭೂವಿಯ ನೀನ್ ||2||
ಓ.... ಓ..... ಓ.... ಓ.....

ಔಟ್‌ಮಣಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಜಪ್ಪೆ ಜಪ್ಪೆಯಾಯಿ |
ಬಂದಕ ಮಣ್ಣೊಪದ ಬಪ್ಪಕ್ ಚಾಯಿ ||2||
ನೀನ್ ದುಂಬಿ ಒಕ್ಕುವಕ ಕುಟುಪಡುವ ಕಣ್ಣ್ |
ಇಲ್ಲೆಂಗಿ ಇಲ್ಲೆಂಗಿ ಒಣಗುವದ ಮಣ್ಣ್ ||2||

ಚಾಯಿ ಮಾಡ್ ಜಗತ್‌ನ ಸರಿಸಮಯಕ್ ಬಂದ್ |
ಅದ್‌ಂಗಾಯಿತೇ ನಾನಿನ್ನ ಬೋಡುವಿನೋ ಇಂದ್ ||2||
ಬಿಟ್ಟದರಿಯಾ ಪೋಷದರಿಯಾ ಮಾಯೇ ನೀನ್
ಬಾನತಿಂಜ ಬರ ಬರ ಭೂಮಿಕ್ ಭೂವಿಯ ನೀನ್ |
ಓ.... ಓ..... ಓ..... ಓ.....

● ಚಿತ್ರಾ ನಾಣಯ್ಯ, ಸಾಪೋಕ್ಷ

ಕಲ್ಪನೆ

ಆಕಾಶತ್ 'ಮಿಂಚು'
ಎಣ್ಣೆವ ಚಾಯಿಕರ್ತಿ ಮೂಡಿ
ಬಪ್ಪಕ ಗುಡ್‌ಗ್ - ತೆಡ್ ಎಣ್ಣೆವ
ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಣ್ಣಂಗ
ನಾಡವ ತಂಗಡಂದ್
ಆರ್ಭಟ ಮಾಡಿಯಂಡ್
ಕಾದಾಡುವಕ ತಂಗೆ
'ಮಂಜು' ಮೂಕಳಾಯಿತ್
ನೊಂದಿತ್ ಮೊರ್‌ಟಂಡ್
ಕಣ್ಣೀರ್ ಇಡ್‌ವ ಮಳೆಯಾಯಿ.

- ಪಿ.ಜಿ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಶರ್ಮ,
ಮಡಿಕೇರಿ

ಕಾವೇರಿ ಮಾತಾಯಿ

ಕಾವೇರಿಯು ಪರಿಂಜತ್ ಪೊಳೆಯಾಯ್
ನಾಡದ್ ಎಲಂಗಿತ್ ನಂದಾಚಿ
ಬರಗಿರ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲೆ
ಮರಗಿಡ ದುಂಬಿತ್ ಚಾಯಾಯಿತ್
ಸೆಕೆಯೂ ಇಲ್ಲೆ ಕುಳಿರೂ ಇಲ್ಲೆ
ಇಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೆ ಬಹುಭಾಗ್ಯ
ನಲ್ಲಾನ ಕಂಡಂಡ್ ನಲ್ಲಾನ ಮಾಡ್ ಚೆಂಗಿ
ಕಾವೇರಮ್ಮನ ನೆನಂದಂಡ್ ಇಪ್ಪಯಿಂಗ್ ಎಲ್ಲಾ ಕೂ
ಬಪ್ಪ ತಾನೇ ತಾನಾಯಿತ್ ಸೊಗಶಾಂತಿಯೂ
ಕಡೆಕ್ ಮೋಕ್ಷವೆ ತಾನಾಯಿತ್.

● ಮಹರ್ಷಿ ಬಿ.ಇ. ಶೇಷಾದ್ರಿ
ಕುಶಾಲನಗರ

ನಂಗಡ ಬದ್‌ಕ್

ನಂಗಡ ನಾಡ್ ಕೊಡಗ್

ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಕೃಷಿರ ಬೀಡ್

ವೀರ- ಶೂರಂಗಡ ನಾಡ್.

ಪಚ್ಚನೆ ಎಲಂಗಿಯಂಡ್

ಪ್ರಕೃತಿರ ಬೆಡಗ್

ಎಲ್ಲಿ ನೋಟ್‌ಚೆಂಗಿ ಸುತ್ತಲ್

ಪಚ್ಚೆ ರಂಗ್‌ರ ಕುಂದ್‌ಸಾಲ್.

ಇಲ್ಲಿ ಉಂಡ್ ಬೇಲ್ - ಮಾನಿ

ತೋಟ, ತೊಡಿಯ, ಕರೆತೋಟ

ಬೊಳತುವ ನೆಲ್ಲ್, ಯಾಲ, ಬಾಳೆ

ಕಾಫಿ, ನಲ್ಲಮಳು, ಇಂಜಿ

ಐಪಣೆ, ಬೊಳಪಣೆ, ತೋಟಪಣೆ

ನಯಿಪ ಕೊಡಗ್‌ರ ಮೂಲನಿವಾಸಿಯ

ಆದ್ರೆ, ಕಕ್ಕಡ, ಚಿಂಜ್ಯಾರ್

ಮಳೆ, ಪೊಳೆರ ಕುಳ್‌ರ್.

ಮದ್ ಪುಟ್ಲ್, ಪಾಯಸ-ತೇನ್

ಕಕ್ಕಡ ಕೋಳಿ, ಮರಕೇಂಬ್.

ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಕಟ್ಟುಲೆ ಈಂಡ ಚೋದ್

ಪೊಳೆ ಪತ್ತ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಕಟ್ಟುವ ಮೀನ್.

ಏದೂ ನೇರತೂ ಪಣೆ-ಪಣೆ

ಉಂಬಕ್ ನೆಲ್ಲ್, ಕುಡಿಪಕ್ ಕಾಫಿ.

ಚೋಮನೊ-ಕರಿಯನೊ ಕೆಟ್ಟಿತ್, ಉತ್ತಿತ್
ಪಡ್‌ಪೊಳಿಪೊ, ನೀರ್ ಕುಪ್ಪ, ನಾಟಿ ಪಣಿ

ಕರಿಂಗಾಪಿ ಕುಡ್‌ಚಿತ್ ನಾಟಿಕ್‌ಳ್‌ಂಜಿತ್
ಚಕ್ಕೆಕುರು ತಿಂದಂಡ್ ಕರೆಪತ್ತುವ.

ಕೊಜ್ಜಿತ್, ಬಡ್‌ಚಿತ್, ಒಕ್ಕಾಟಿತ್
ಪಿಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟಿತ್, ಮುಂಡ ಚೊಟಿ ಬೆಪ್ಪ.

ಉಂಬಕುಳ್ಳ ನೆಲ್ಲನ ಕೆಟ್ಟಿಬೆಪ್ಪ
ಕಾಫಿ-ನಲ್ಲಮಳುನ ಮಾರಿತ್ ಬಪ್ಪ.

ಊರ್‌ರ ನಮ್ಮೆರ ಆಟ್‌ಲ್-ಬಾಕಲ್
ದೇವಕ್ ಬೈವಾಡ್-ಪುತ್ತರಿ ಕೋಲಾಟ್

ಮಂಗಲ, ಕುಂಞಿಕ್ ಪೆದ ಇಡುವ
ಕಷ್ಟಕ್-ಸುಖಿಕೊ ಎಲ್ಲ ಕೂಡುವ.

ನಂಗಡ ನಾಡ್ ಕೊಡಗ್,
ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಕೃಷಿರ ಬೀಡ್
ವೀರ-ಶೂರಂಗಡ ನಾಡ್.

- ಕೊಂಡಿಂಜಮ್ಮನ ಬಿ. ಕಿಶೋರ್‌ಕುಮಾರ್
ಮಡಿಕೇರಿ

ಐಪಣಿ

ಕರೆಕಾಡ್ ತೋಡ್ ಕೆತ್ತಿ
ಏರಿ ಬಾರಿ ಅಂಡ ಕೆತ್ತಿ
ಕುಯ್ಯಿ ಮಾಂದಿ ಕೆಂಮಣ್ಣ್ ಚೋಪ್ ರಂಗ್
ಮೋಡ ದುಂಬಿ ಬಾನತ್ ಕಪ್ಪ್ ರಂಗ್.

ಇಗ್ಗುತ್ತ ತೊತ್ತಿತ್ ನೆಂಗಿ ನೊಗ ಕೆಟ್ಟಿತ್
ಬಿತ್ತ್ಟ್ಟಿ ಯಾಕ ಒಡಿ ನೋಟಿ
ಅಂಡ ತಿರಕಿ ಪೊಂಗ ಪೆರಾಚಿ
ಎದೆ ಕುಲಕಿ ಅಗೆ ಬಲಾಚಿ
ಕುಂಞ್ಣಿ ಮಕ್ಕ ಮಣ್ಣ್ ಮರಾಂಚಿ
ಬಯ್ಯೋಕಾಚಿ ಮನೆಲಜ್ಜಿ.

ಯಾಕಳಾಕಿ ತೊಡಕಾಟ್ಟಿ
ಅಗೆಕುರಿ ನೆತ್ತಿಲಾಟ್ವಾ
ನೆರಿ ಪುಡಾಚಿ ಪೊಂಗ ಪೊರಾಟ ಕರೆ ಪತ್ತಿ
ನೆರಿ ಪುಡಾಚಿ ಪೊಂಗ ಪೊರಾಟ ಕರೆಪತ್ತಿ

ಕೋರಿಕೊಡೆ ಮಂಡಲಾಟ್ವಾ
ಐವಕೆತ್ತ್ ಸಾಲಕೆಟ್ಟಿ
ಉತ್ತಮಣ್ಣ್ ಮರಾಚ್ಚಾಟ್ವಾ
ನೀರಕೂಟಿ ನಾಟಿತೇಂವ ತಳಪೊಜ್ಜಿ
ನೀರಕೂಟಿ ನಾಟಿತೇಂವ ತಳ ಪೊಜ್ಜಿ

ಊರ್ ಬಾಲ ಕೂಟ್ ಕೂಡಿ
ಉಯ್ಯಪಾಟ್ ಕೂಡಿ
ಆಕತೆಂವ ಕೂಡಿ ನಾಟಿ
ಕತ್ತೆ ಬೇಲ್ ಓಟಾ ಆಕಾ.

ಮಣ್ಣ್ ಚಿಟ್ಟಿ, ಮಾಂಗ್ ಕರಿ,
ಬೈಂಬಳೆ, ಕುರುಕರಿ
ಒಣಕೆರ್ಚಿ ಕೂಬಟ್ಟಿ
ಆಳಣ್ಣ ಮಂಬಟ್ಟಿ
ಎರಿ ಸಾಲಳ್ತ್ ಆಚೋದ್
ಯೆರಿ ಕೂಟಿ ಉಂಡ ಆ ಚೋದ್.

ಗಣೋದಿ ಬೆಚ್ಚಿತಾಚಿ
ಓಟ್ನಾಟಿ ಓಡಿತಾಚಿ
ಪಾರಿ ಪಾರಿ ಓಡಿತದಾ
ಪೋರಿ ತೊಡೆ ಬಾಲನದಾ
ಎರಿಕರೆ ಪೊಂಗ ಪಲ್ಲ್ಯಾಚಿ.

ಐಪಣಿ ತೋಂದ್, ಕಳೆಪಣಿಕಾತ
ವಾರಾಂಡೆಕೋರ್ ಐಪಣಿ ಲೋ
ವಾರಾಂಡೆಕೋರ್ ಐಪಣಿ ಲೋ.

- ಮೂವೇರ ರೇಖಾ ಪ್ರಕಾಶ್
ಬಲ್ಲ ಮಾವಟೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಡಿಕೇರಿ

1.	ಶ್ರೀ ಅಡ್ಡಂಡ ಸಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪ	ಅಧ್ಯಕ್ಷ
2.	ಪ್ರೊ. ಇಟ್ಟೀರ ಕೆ. ಬಿದ್ದಪ್ಪ	ಸದಸ್ಯ
3.	ಶ್ರೀಮತಿ ಚೇಂದಿರ ನಿರ್ಮಲಾ ಬೋಪಣ್ಣ	ಸದಸ್ಯೆ
4.	ಶ್ರೀ ಮಾಳೇಟರ ಅಭಿಮನ್ಯು ಕುಮಾರ್	ಸದಸ್ಯ
5.	ಶ್ರೀ ಬೊಟ್ಟೋಳಂಡ ಮಿಟ್ಟು ಪೂಣಚ್ಚ	ಸದಸ್ಯ
6.	ಶ್ರೀ ಚರ್ಮಂಡ ಪೂವಯ್ಯ (ಅಪ್ಪಣ್ಣ)	ಸದಸ್ಯ
7.	ಶ್ರೀ ಕುಡಿಯರ ತಮ್ಮಯ್ಯ	ಸದಸ್ಯ
8.	ಶ್ರೀಮತಿ ಬಡಕಡಮ್ಮಂಡ ಕಸ್ತೂರಿ ಗೋವಿಂದಮ್ಮಯ್ಯ	ಸದಸ್ಯೆ
9.	ಶ್ರೀಮತಿ ಚೇಂದಂಡ ಸುಮಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ	ಸದಸ್ಯೆ
10.	ಶ್ರೀ ಮೇಲತಂಡ ಎ. ರಮೇಶ್	ಸದಸ್ಯ
11.	ಶ್ರೀಮತಿ ನೆರೆಯಂಡಮ್ಮಂಡ ಉಮಾ ಪ್ರಭು	ಸದಸ್ಯೆ
12.	ಶ್ರೀ ನಾಪಂಡ ರವಿ ಕಾಳಪ್ಪ	ಸಹ ಸದಸ್ಯ
13.	ಶ್ರೀ ಮೋಟನಾಳರ ಸನ್ನಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ	ಸಹ ಸದಸ್ಯ
14.	ಶ್ರೀ ಮಂಡೇಪಂಡ ಬೋಸು ಮೊಣ್ಣಪ್ಪ	ಸಹ ಸದಸ್ಯ
15.	ಶ್ರೀಮತಿ ಎನ್. ಶಾಂತಮ್ಮ	ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್
16.	ಶ್ರೀಮತಿ ಹೆಚ್.ವಿ. ಇಂದ್ರಮ್ಮ	ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯೆ

ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಬೋಳೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
Kodava Culture - Agriculture